

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalium Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 24. De profectu in studijs litterarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

210 DE BONO SODAL. PARTH.
rum nostrorum: tum oportuna, con-
grua, efficacia gratiæ subsidia nobis à fi-
lio Salvatore benignè largiterque con-
ferantur.

C A P V T XXIV.

De profectu in studijs litterarum.

PArtheniæ Sodalitatis finis est virtus
imprimis & pietas Christiana, tum
verò & in litterarum studijs progressio,
ad quam maximè confert Academia,
quæ & ipsa Parthenia est; in quam quot-
quot sunt de congregatione Beatæ Vir-
ginis eo ipso recensentur, ad repeten-
das prælectiones, aliasque litterarias ex-
ercitationes instituta. Cuius sanè sym-
bolum istud in vrbe Magnetis sursum
humo circulorum atque annulorum
ferreorum inter se nexorum ordine pul-
cherrimo seriem ad se trahentis, Deiparæ
recordationem ingerit animos nostros
in star ferri duros atrosque ad se attrahē-
tis, aliosque alijs mirabili quadam vi
charitatis innectentis. Confert & ad stu-
dio-

diorum profectum haud mediocriter animi quies atque tranquillitas, quæ pacatâ totius vitæ confessione conscientia, compressis animi passionum motibus turbulentis, studioque virtutum assiduo comparatur. Confert & temperantia, parcaque victus ac potus. Nam venter pinguis subtilem sensum minimè gignit, & crassioribus cerebrum vaporibus obfuscatum, vt in cœnoso fonte, verum perspicere non sinit. Confert & castitas, auctore ipso Auerroë Philosopho profano, singulariter ad scientias speculatiuas acquirendas. Quæ omnia litterarum præsidia cumulatè à Sodalitate suppeditari notissimum est. Tum verò ad moderatam in studijs contentionem, laboremque indefessum firma opus est valetudine, quæ ab ipsa quoque studiorum præside Sanctissima Matre multis precibus efflagitanda est; vt is labor studiorum, omniaque nostræ mentis exercitia, ad maiorem eius filij Saluatoris gloriam referantur. Sed nihil æquè confert ad hunc profectum atque illustrationis opisque diuinæ subsidium, quod opti-

optima Mater suis solet impetrare clientibus, qui piè illam atque assiduè moderatricem atque ducem studiorum suorum inclamant, orantque Deum, uti per eam, quæ est maris stella clarissima, fulgidaque aurora, Deus illuminet illorum mentis tenebras, lucernam tenuissimæ rationationis illustret. eaque magistra non possunt non & in virtutibus, & in litteris eximios progressus facere. Habitat in consilio sapientiæ mater, interest, & planè præest eruditæ cogitationibus, ut pro falsa illa scientiarum præside Minerua, à doctis omnibus inuocandam & colendam doceat Isidorus. multorumque virorum doctissimorum experimento comperum est, grauissimas Philosophicarum & Theologicarum quæstionum difficultates illâ inuocatâ superatas, maximeque implexos nodos egregiè explicatos & dissolutos. Sed & litteraturæ politioris clarissimum lumen Iustus Lipsius de se testatur: A prima adolescentia Diuæ Virginis amorem & cultum indui, eamque patronam ac ducem mihi

*In D. Virg.
Hallenf.*

in

in periculis, in molestiis, in omni vitæ cursu elegi, etiam in studijs; & si quid accuratiùs pangendum, aut dicendum publicè esset, ubi famæ vel memoriæ res agebatur, precibus ac votis ad eam iuisse me fateor, & felici ferè successu. Itaque vt primùm licuit, in Sodalitium eius nomen etiam dedi, cui Patres Societatis Iesu præsident diriguntque. Id ipsum & alijs recentibus quidem exemplis comprobare possem: sed pleniora sunt & illustriora vetustiora quæ referam. Hermanus Contractus sic dictus, quòd ab ineunte ætate membris omnibus captus esset, cùm ex nobili genere Comitum de Werigem ortus in Sueuia, S. Benedicti disciplinam post complexus, clementissimam Matrem multis quotidie precibus fatigaret, eum vellet ab eo morbo liberare; apparuit illi clarissimâ luce circumfusa Virgo, optionemque detulit, aut, recuperandæ valetudinis, aut scientiæ rerum diuinarum humanarumque, & maximè Scripturarum assequendæ. cùm hoc postremum, vti debebat, priori prætulisset, ex eo tempore, cùm

*Trithem.
lib. 2. de vi-
ris illustri-
bus c. 84.
anno 1060.*

cùm esset antea rudis, adeò in omni genere doctrinæ excelluit, uti parem non haberet in Philosophia, Astronomia, Musica, Poësi, tum in sacrarum quoque Litterarum intelligētia, & trium linguarum peritia, Latinæ, Græcæ & Arabicæ, (cuius tum multus erat vsus, magnaque celebritas) nemini secundus existeret. Existimatur hic auctor illius piissimæ ab Ecclesia frequentatæ anni maxima parte Antiphonæ *Salve Regina*: quæ sanè viri pietatem in Virginem Matrem non obscure demonstrat. Ex eodem Ordine D. Benedicti Rupertus Abbas Tuitien-
 sis cùm tardiore esset ingenio, nihilque magnoperè magna studij contentione proficeret; Deiparam assiduis precibus rogare institit, à Christo filio, qui fons est sapientiæ, lumen sibi intellectus, & diuinarum Litterarum intelligentiam impetrare vellet. Audiit supplicem suum clementissima Domina, ei que se visendam præbens, Ecce, inquit, quod à me postulasti, assecutus es: sacrarum Scripturarum omnia tibi deinceps arcana patebunt. sed vide, ne torpeas otio, talentū-
 que

*Sub anno
 1020. Tri-
 zhem, c. 109*

que in terram defodias: aliaque addidit, quæ Rupertus exprimere ausus non est. ita plenum diuini solatij reliquit, vsque adeò Scripturarum incensum studio, vt bonam quoque noctis partem de necessaria detrahens quiete, consueuisset impendere. Sed maximè est illustre quod de Alberto Magno commemoratur: cū à prima ætate Virginis perquam studiosus extitisset, ei rite quotidie precationū pensum persoluebat, eiusque potissimū impulsu creditur Ordinem S. Dominici Religiosum ingressus: sed cū in eo daret operam litteris ac Philosophiæ, quòd hebeti esset ingenio, nullaque memoria, non capiebat assidui sui laboris fructum, adeoque subinde deiiciebatur animo, vt de ipso Religiosæ vitæ deserendo instituto magnoperè fluctuaret. Nocte quadam in eo cogitationum cōflictu, per quietem sibi visus est discessum tandem ab Ordine constituisse, & dum scalas videretur admouere, aut, vt referunt alij, per scalas ad domus ianuam contendere, quatuor ei nobiles eleganti specie virgines obuiam venere,

*Ferdinādus
Castillo
1. part.
Chron. Do-
min. l. 3. c.
45.*

à quibus ne progredereetur, inhibitus, tum ab earum vna rogatus, curabitum pararet? & ille desperationem in studijs, ingenijq; sui tarditatem attulisset, blandè illum solata & hortata est, vt à Dei Matre, quæ mox adesset, cuius ipsæ essent pedissequæ, certam opem flagigaret atque expectaret. Adfuit Diua Mater, ad quam perductus Albertus. cum illa quæsiisset, quanam in scientia potissimum excellere vellet? qui aliam non nossent, & cui tum operam dabat, In humana respondit Philosophia. Fiet, inquit, Deipara, quod petisti; sed quia scientiam hanc filij mei scientiæ, Philosophiam Theologiæ prætulisti, tum vt intelligas te id meo munere, non tuo affectum ingenio, sub extremum vitæ tempus, ad priorem regredieris in scitiã, & disciplinarum obliuionem. Res, vt Deipara prædixerat, euenit. Cùm in publico confesso, nescio quem è cathedra locum explicaret, subitò eum defecit omnis memoria, hocque ipsum, quod sibi contigisset adolescenti, palàm auditoribus cùm narrasset, exscendit è cathedra,

dra, domumq; à discipulis velut in obitu collacrymantibus, deductus, quod reliquum fuit vitæ, pietatis exercitijs orationique impendit, ad proximum se comparans ex hac vita digressum. Quod ipsum Deiparæ in Albertum singulare censeatur à me beneficium. nam quò pertinet omnis studiorum nostrorum contentio? quò referenda omnis Philosophia? nisi vti rectè discamus emori, vt ad extremum illum diem expeditis conscientia rationibus bona spe sempiternæ vitæ paratiores euadamus, ipsa quoque tum maximè patrocinate Dei Matre. Ab ea igitur, vt hoc quoque beato fine studia nostra concludantur, expetendum.

CAPVT XXV.

De certo genere vitæ ac statu deligendo.

OMnium deliberationum hæc vna deliberatio grauissima est, cui rotius vitæ cardo, & deinceps agenda vitæ ratio nitatur. Ex qua plurima commoda,

K

G